

Kunst

7. KLASS

Tundide arv: 1 tund nädalas, 35 tundi õppeaastas

Õpieesmärgid

Põhikooli 7. klassis õpetatava kunstiõpetusega taotletakse, et õpilane:

- tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid;
- kasutab erinevaid mõtlemis- ja tegutsemisviise nii loometegevuses kui ka igapäevases elus;
- analüüsib kunstiteoseid ja visuaalset keskkonda, kasutades põhikoolis omandatud ainealast terminoloogiat, ning põhjendab oma arvamust;
- märkab esemelise keskkonna ja visuaalse meedia esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- seostab omavahel kunsti ning kultuuri, ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut ning mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt; teadvustab kultuurilist mitmekesisust. Põhikooli lõpuks teadvustab kunsti rolli nii oma elus kui ka ühiskonnas ja orienteerub visuaalses keskkonnas. 6.

Õppeaine kirjeldus

- Kunstiõppe siht on omandada visuaalne haridus ning arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuvmas maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi aktiivse maailmavaate omaksvõttu ja ettevõtlikku ellusuhtumist.
- Aine õppimise osad on:
 - uurimine ja oma ideede arendamine;
 - väljendusvahendite loov rakendamine;
 - mõtestamine ja refleksioon.

Ülalnimetatud õppimise osad on omavahel orgaaniliselt ja tihedalt põimunud – õpilase loova ning iseseisva mõtlemisoscuse arenemine ja uute teadmiste omandamine kinnistuvad praktilise loovtegevuse kaudu. Oskuste kujunemine on järjepidev protsess ja oma kogemustega seostatakse teadmisi nüüdisaegsest maailmast: kunstiajaloo ja tänapäeva kunsti sidemetest, ruumilise keskkonna disaini ja visuaalkultuuri arengusuundadest. Oluline on avastada ja luua seoseid teistes õppeainetes käsitletavate ajastute ja teemadega. Kunsti käsitletakse nii omaette väärtussüsteemi kui ka võtmene ümbritseva elu mõtestamiseks, mõistmiseks ja tunnetamiseks. Nii ajaloo kui ka nüüdiskunsti mõistmisele annavad aluse õppekäigud muuseumidesse ja galeriidesse. Kunstiajaloo näidete valikul lähtutakse üldisematest teemadest ega taotleta kronoloogilise ülevaate andmist. Peamine on luua sild mineviku ja nüüdisaja nähtuste vahel. Kõigi teemade käsitlemisel tuuakse võimalikult palju näiteid kunstist ja visuaalsest kultuurist Eestis.

Õpitulemused

7.klassi lõpetaja:

- tunnetab ja arendab teadlikult oma kunstialaseid võimeid; loovülesannetes leiab erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi, esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid;
- kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid. Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid;
- tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid. Võrdleb eri ajastute kunsti näiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel;
- analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nendevahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus;
- kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle;
- teadvustab kunsti rolli ühiskonnas. Seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;
- mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis;
- tunneb inimkeha ehitust ja selle suuri mahte ning oskab inimest kujutada erinevates asendites;
- oskab esemeid kujutada perspektiivi abil (1 ja 2 koondumispunkti) ning modelleerida esemeid valguse ja varjuga;

- tunneb mõisteid proportsioon, skelett, profiil, figuraalkompositsioon, primaar-, sekundaar-, tertsiaalvärvid, karikatuur, satiir, karakter, omavari, täis- ja poolvari, sümmeetria ja asümmeetria;
- tunneb erinevaid värvikooskõlasi, värvide vastastikust mõju, värvimodulatsiooni, värvuste optilise segunemise seaduspärasusi ning oskab neid oma loomingus kasutada; tunneb erinevaid kirjasule liike, kirja kasutamise võimalusi kompositsioonis;
- oskab näha inimese ja tema elukeskkonna vahel valitsevaid seoseid;
- tunneb klassile vastavat kunstiajaloo osa ja on teinud kaasa praktilised tööd;
- on osa võtnud muuseumi ja/või näituse külastusest ja teinud vastava praktilise töö või uurimuse, essee, jne..

Õpisisu

- Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina.
- Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst.
- Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile. Sümbol, allegooria ja tsitaat kui sõnumikandjad.
- Kujutamise viisid: stiliseerimine jne.
- Mitemesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).
- Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöös (foto, video, animatsioon).
- Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus.
- Inimese ja ruumilise keskkonna suhted, disain kui probleemilahendus.
- Arhitektuur ja disain Eestis ning rahvusvahelised suundumused.
- Teksti ja pildi koosmõju graafilises disainis.
- Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted.
- Eesti kunsti suurkujud ja teosed.
- Erinevate kultuuride kunstiajaloo tuntumate teoste näiteid.
- Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad.
- Kunst peegeldamas ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut.
- Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö.

Õpitegevus

- Uurimuslikud ja loovad ülesanded, individuaalsed ja rühmatööd.
- Ideest ja eesmärgist lähtuvalt loovtööde materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine. Töö teostamine ja esitlemine.
- Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.
- Muuseumide, näituste ja kunstisündmuste külastamine ja arutelud, ainealase terminoloogia Audentese Erakool Põhikool kasutamine.
- Infootsing erinevatest teabeallikatest. Uurimuste ja visualiseeritud esitluste koostamine ja kujundamine.
- Mitmesuguste looduslike ja tehisobjektide ning keskkondade analüüsimine erinevatest vaatepunktidest. Omandatakse teoreetilisemal tasemel teadmisi kunsti nii märgilistest (sümbol, allegooria, tsitaat jne) kui ka vormilistest (värv, valgus ja vari, perspektiiv, kompositsioon jne) väljendusvahenditest. Loomingulistes töödes katsetatakse uusi meediume ning väljundeid; seatakse järjest rohkem endale ise ülesandeid; mängitakse vormielementide ja väljendusvahenditega teose isikupära ning sõnumi huvides. Teadlikumalt võetakse eeskujuks kunstiteoseid ja -stiile, analüüsitakse teoseid ning otsitakse visuaalset ja verbaalset infot. Kunsti käsitletakse visuaalse ning sotsiaalse keskkonna osana. Kunst kui õppeaine on oma olemuselt mittelineaarne, õppesisu punkte käsitletakse õppes omavahel tihedalt põimunult. Nende võimalike kombinatsioonide lõputu arv eeldab õpetaja loovust ja teadlikkust valikute tegemisel.

Läbivad teemad

- Kujutamise- ja vormiõpetus: Inimese kujutamine – istuv figuur otsevaates. Miimika. Karakteri kujutamine. Karikatuur. Inimese, looduse ja tehisevormide stiliseerimine (20.saj. kunsti põhjal näit. futurism). Esemel modelleerimine valguse ja varjuga (valgus, läige, langev- ja omavari refleks). Visandamine natuurist.
- Värv- kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus: Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad ja tasakaal. Värvimodulatsioon. Sümmeetria ja asümmeetria. Kompositsiooni tasakaal. Abstraktne kompositsioon (geomeetiline ja vabakompositsioon). Perspektiiv – joonperspektiiv ühe koondpunktiga. Ruumiillusionid. OP-kunst.
- Disain ja kirjaõpetus: Keskkonnakujundamine sise- ja välisruumis. Kombinatorika ruumis ja tasapinnal erinevatest materjalidest. Teksti kujundamine (märk ja sümbol).
- Vestlused kunstist: Kunstiliigid ja žanrid. Tegevuskunst (happening, performance). Massikunst (film, video, reklaam). Eesti rahvakunsti seosed teiste rahvaste etnograafilise kunstiga. Õppeainetevahelised seosed.

- Tehnikad ja materjalid: Skulptuur – modelleerimine ja konstrueerimine erinevatest materjalidest (papp, traat, savi, taaskasutatavad materjalid jne.). Maal –maalimine Audentese Erakool Põhikool spontaanselt ja kavandi alusel. Kollaaž. Graafika – joonistamine grafiit-, viltpliiatsiga, söe, sangviini ja kriidiga, sule ja tuššiga. Paljundusgraafika (kõrgtrükk).
- Kunstiajalugu: Renessans: (praktiline töö: palazzo, kolmnurk kompositsioon, kartuss, trükikunstiga seotud ülesanne), Barokk: (prakt. töö: keldriluugivalgus, kolmes stiilis portreed-gooti, renassans, barokk), Rokokoo: (prakt. töö: rõivastusest või mööblidetailid).
- Muuseumi või näituse külastus: . Üks kord õppeaasta jooksul külastatakse muuseumi ja/või näitust ja teostatakse praktiline töö või uurimus, essee jne..
- Digitaalsed tehnikad: animatsiooni loomine grupitööna, video ja foto projekt paarisvõi grupitööna.

Füüsiline õpikeskkond

Kool korraldab valdava osa õpet klassis kus on vesi/kanalisatsioon, tööde kuivatamise, hoiustamise ja koolis eksponeerimise võimalused ning projektsioonitehnika. Kool tagab kooli õppekava järgi kunstitundideks skanneri ja printeri ning internetiühendusega arvutite kasutamise võimaluse. Samuti võimaldab kool vajalikud kunstivahendid ja -materjalid.

Kasutatav kirjandus

Tähelepanu! Valmis olla! Kunst! Õpetajaraamat. Õpilaseramat K. Laanemäe, A. Lüsi, J. Tšekulajeva, A. Purre 2011
 Disainispikker Õpetajaraamat. Õpilaseramat M. Rehepapp 2012
 Joonistamine. Nägemise kool. U. Linke 1998
 Joonistamise ja maalimise õpik. O. Raunam 1963
 Laste kunstiraamat. Fiona Watt 2001 Maali ja joonista. Judy Martin 1998
 Kunstileksikon. 2000, 2001
 Kunstiõpetuse tööraamat 7. klassile. I. Raudsepp 2003
 Laisulega kirjutatud alfabeete. Paul Luthein 1977
 Kirjakunsti abc. Laisule kirjad. Villu Tootsi 1968
 Kaunis kiri.
 Kirjaõpik 7.-9.klassile. Jüri Mäemat 2006
 Joonistan inimest 4.-9.klassile Indrek Raudsepp 2006
 Kunstiraamat noortele. Tiiu Viirand 1982
 Kunstilugu koolidele. Lauri Leesi 2003
 Kuna ilmub palju uusi ja huvitavaid kunsti ja -tehnikate raamatuid, siis õppetöö ajal kasutatud raamatute ja õppekirjanduse valik on suurem ja vaheldub pidevalt.

Digipädevused

- Info- ja andmekirjaoskus

- Õpilane oskab iseseisvalt võtmesõnu kasutades leida otsingumootoriga vajalikke teabeallikaid (Google otsing, Pinterest, YouTube, Vimeo), sirvib neid ning valib leitu hulgast sobivaid digitaalseid materjale.
- Suhtlus ja koostöö digikeskkonnas
- Õpilane oskab oma loodud digitaalset materjali teistega jagada (nt e-mail'i kasutamine);
- õpilane kasutab eesmärgipäraselt kooli e-õppe keskkonda Microsoft Teams/Drive;
- teab veebipõhiste ühistöövahendite (nt Microsoft Teams/Drive) ja mobiilirakenduste võimalusi ja kasutab neid eesmärgipäraselt.
- Digisisu loomine
- Õpilane loob digitaalseid materjale, kasutades juhendaja abi;
- õpilane oskab kasutada digitaalse kunsti töövahendeid (nt foto, video, digitaalgraafika);
- sisu luues arvestab õpilane autoriõiguse ja intellektuaalomandi kaitse häid tavasid.
- Digiturvalisus
- Õpilane oskab heaperemehelikult kasutada talle antud IKT vahendit (tahvelarvuti/sülearvuti);
- õpilane teab, et veebikeskkonnast failide allalaadimine (nt www.youtube.com) ning teiste autorite poolt tehtavate tööde esitamine on piraatlus;
- õpilane teab veebikeskkonnas valitsevaid ohte nii iseendale kui ka teistele (sobimatute videote üleslaadimine, avalikult kirjutatud sobimatud tekstid, isikliku info jagamine teistega).
- Probleemilahendus
- Õpilane tuvastab ja lahendab iseseisvalt, kaasõpilaste või juhendaja abiga probleeme, mis tekivad, kui digivahendid, programmid või rakendused ei tööta.

8. KLASSI

Tundide arv: 1 tund nädalas, 35 tundi õppeaastas

Õpieesmärgid

Põhikooli 8. klassi kunstiõpetuse õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid;
- kasutab erinevaid mõtlemis- ja tegutsemisviise nii loometegevuses kui ka igapäevases elus;

- analüüsib kunstiteoseid ja visuaalset keskkonda, kasutades põhikoolis omandatud ainealast terminoloogiat, ning põhjendab oma arvamust;
- märkab esemelise keskkonna ja visuaalse meedia esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- seostab omavahel kunsti ning kultuuri, ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut ning mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt; teadvustab kultuurilist mitmekesisust. Põhikooli lõpuks teadvustab kunsti rolli nii oma elus kui ka ühiskonnas ja orienteerub visuaalses keskkonnas.

Õppeaine kirjeldus

Kunstiõppe siht on omandada visuaalne haridus ning arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuv maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi aktiivse maailmavaate omaksvõttu ja ettevõtlikku ellusuhtumist.

- Aine õppimise osad on:
 - uurimine ja oma ideede arendamine;
 - väljendusvahendite loov rakendamine;
 - mõtestamine ja refleksioon.

Üldnimetatud õppimise osad on omavahel orgaaniliselt ja tihedalt põimunud – õpilase loova ning iseseisva mõtlemisoscuse arenemine ja uute teadmiste omandamine kinnistuvad praktilise loovtegevuse kaudu. Oskuste kujunemine on järjepidev protsess ja oma kogemustega seostatakse teadmisi nüüdisaegsest maailmast: kunstiajaloo ja tänapäeva kunsti sidemetest, ruumilise keskkonna disaini ja visuaalkultuuri arengusuundadest. Oluline on avastada ja luua seoseid teistes õppeainetes käsitletavate ajastute ja teemadega. Kunsti käsitletakse nii omaette väärtussüsteemi kui ka võtmene ümbritseva elu mõtestamiseks, mõistmiseks ja tunnetamiseks. Nii ajaloo kui ka nüüdiskunsti mõistmisele annavad aluse õppekäigud muuseumidesse ja galeriidesse. Kunstiajaloo näidete valikul lähtutakse üldisematest teemadest ega taotleta kronoloogilise ülevaate andmist. Peamine on luua sild mineviku ja nüüdisaja nähtuste vahel. Kõigi teemade käsitlemisel tuuakse võimalikult palju näiteid kunstist ja visuaalsest kultuurist Eestis.

Õpitulemused

8.klassi lõpetaja

- tunnetab ja arendab teadlikult oma kunstilaseid võimeid; loovülesannetes leiab erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi, esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid;
- kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid. Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid;
- tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid. Võrdleb eri ajastute kunsti näiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel;

- analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nendevahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus;
- kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle;
- teadvustab kunsti rolli ühiskonnas. Seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;
- mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis;
- tunneb erinevaid loodusvormide graafilise stilisatsiooni võtteid (stiliseerimine);
- tunneb assamblaazi valmistamise põhimõtteid;
- oskab kasutada erinevaid töömaterjale, -vahendeid, tehnikaid ning erinevaid kujundamis- ja kujutamise viise eneseväljenduses;
- tunneb vormi-, värvi- kompositsiooni-, perspektiivi- ja kirjaõpetuse lihtsamaid reegleid;
- suudab iseseisvalt püstitada loomingulisi ülesandeid, leida nende lahendamise teed ja jõuda kvaliteetse lõppresultaadini;
- tunneb rahvakunsti ja -kultuuri ning oskab väärtustada nende osa kaasaegses kultuuripildis;
- tunneb vastavat kunstiajaloo osa ja on teinud kaasa praktilised tööd;
- on osa võtnud muuseumi ja/või näituse külastusest ja teinud vastava praktilise töö või uurimuse, essee, jne..

Õpisisu

- Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina. Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst. Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile. Sümbol kui sõnumikandja.
- Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstrahheerimine jne.
- Mitemesugused kunstmaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).
- Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).
- Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus.

- Inimese ja ruumilise keskkonna suhted, disain kui probleemilahendus.
- Arhitektuur ja disain Eestis ning rahvusvahelised suundumused. Teksti ja pildi koosmõju graafilises disainis.
- Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted. Eesti kunsti suurkujud ja teosed.
- Erinevate kultuuride kunstiajaloo tuntumate teoste näiteid. Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad.
- Kunst peegeldamas ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut. Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö.

Õpitegevus

- Uurimuslikud ja loovad ülesanded, individuaalsed ja rühmatööd.
- Ideest ja eesmärgist lähtuvalt loovtööde materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine. Töö teostamine ja esitlemine. 3.
- Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.
- Muuseumide, näituste ja kunstisündmuste külastamine ja arutelud, ainealase terminoloogia kasutamine.
- Infootsing erinevatest teabeallikatest. Uurimuste ja visualiseeritud esitluste koostamine ja kujundamine.
- Mitmesuguste looduslike ja tehisobjektide ning keskkondade analüüsimine erinevatest vaatepunktidest. Omandatakse teoreetilisemal tasemel teadmisi kunsti nii märgilistest (sümbol) kui ka vormilistest (värv, valgus ja vari, perspektiiv, kompositsioon jne) väljendusvahenditest. Loomingulistes töödes katsetatakse uusi meediate ja väljundeid; seatakse järjest rohkem endale ise ülesandeid; mängitakse vormielementide ja väljendusvahenditega teose isikupära ning sõnumi huvides. Teadlikumalt võetakse eeskujuks kunstiteoseid ja -stiile, analüüsitakse teoseid ning otsitakse visuaalset ja verbaalset infot. Kunsti käsitletakse visuaalse ning sotsiaalse keskkonna osana. Kunst kui õppeaine on oma olemuselt mittelineaarne, õppesisu punkte käsitletakse õppes omavahel tihedalt põimunult. Nende võimalike kombinatsioonide lõputu arv eeldab õpetaja loovust ja teadlikkust valikute tegemisel.

Läbivad teemad

- Kujutamise- ja vormiõpetus:
 - Inimese kujutamine – karakter, karikatuur ja sarz.
 - Krokii. Inimese, looduse ja tehisvormide stiliseerimine, deformeerimine (20.saj. kunsti põhjal näit. kubism).

- Visandamine natuurist.
- Värv- kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus:
 - Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad ja tasakaal.
 - Värvide optiline segunemine.
 - Värvimodulatsioon.
- Abstraktne kompositsioon (geomeetriline ja vabakompositsioon).
- Perspektiiv – joonperspektiiv kahe koondpunktiga.
- Ruumiillusioonid.
- OP-kunst.
- Disain ja kirjaõpetus:
 - Keskkonnakujundamine sise- ja välisruumis.
 - Kombinatorika ruumis ja tasapinnal erinevatest materjalidest.
 - Moodul.
 - Teksti kujundamine (märk ja sümbol, graffiti).
- Vestlused kunstist:
 - Kunstiliigid ja žanrid.
- Tegevuskunst (happening, performance).
- Massikunst (film, video, reklaam).
- Eesti rahvakunsti seosed teiste rahvaste etnograafilise kunstiga.

Õppeainetevahelised seosed.

- Tehnikad ja materjalid:
 - Skulptuur – modelleerimine ja konstrueerimine erinevatest materjalidest (pappjeemaššee, papp, traat, plastiliin, savi jne.).
 - Installatsioon.
 - Maal – maalimine spontaanselt ja kavandi alusel.
 - Assamblaaz.
 - Graafika – joonistamine grafiit-, söe, sangviini ja kriidiga, tuššiga sule ja pintsliga. Paljundusgraafika (linoollõige).
- Kunstiajalugu:
 - Klassitsism: (prakt. tööd: trjumfikaar, trofeekimp),
 - Romantism,
 - Realism, (prakt. tööd: romantilisele ja realistlikule jutukesele illustratsioonid),

- Impressionism,
- postimpressionism: (impressionistlik postkaart, kuulsa kunstniku töö jäljendamine).
- Muuseumi või näituse külastus:
- Üks kord õppeaasta jooksul külastatakse muuseumi ja/või näitust ja teostatakse praktiline töö või uurimus, essee jne..
- Digitaalsed tehnikad: animatsiooni, video ja foto ühisprojekt, paaris- või grupitööna.

Kasutatav kirjandus

Tähelepanu! Valmis olla! Kunst! Õpetajaraamat. Õpilaseramat K. Laanemäe, A. Lüsi, J. Tšekulajeva, A. Purre 2011
 Disainispikker Õpetajaraamat. Õpilaseramat M. Rehepapp 2012
 Joonistamine. Nägemise kool. U. Linke 1998
 Joonistamise ja maalimise õpik. O. Raunam 1963
 Laste kunstiraamat. Fiona Watt 2001 Maali ja joonista. Judy Martin 1998
 Kunstileksikon. 2000, 2001
 Kunstiõpetuse tööraamat 7. klassile. I. Raudsepp 2003
 Laisulega kirjutatud alfabeete. Paul Luthein 1977
 Kirjakunsti abc. Laisule kirjad. Villu Tootsi 1968
 Kaunis kiri.
 Kirjaõpik 7.-9.klassile. Jüri Mäemat 2006
 Joonistan inimest 4.-9.klassile Indrek Raudsepp 2006
 Kunstiraamat noortele. Tiiu Viirand 1982
 Kunstilugu koolidele. Lauri Leesi 2003
 Kuna ilmub palju uusi ja huvitavaid kunsti ja -tehnikate raamatuid, siis õppetöö ajal kasutatud raamatute ja õppekirjanduse valik on suurem ja vaheldub pidevalt.

Digipädevused

- Info- ja andmekirjaoskus
- Õpilane oskab iseseisvalt võtmesõnu kasutades leida otsingumootoriga vajalikke teabeallikaid (Google otsing, Pinterest, YouTube, Vimeo), sirvib neid ning valib leitu hulgast sobivaid digitaalseid materjale.
- Suhtlus ja koostöö digikeskkonnas
- Õpilane oskab oma loodud digitaalset materjali teistega jagada (nt e-mail'i kasutamine);
- õpilane kasutab eesmärgipäraselt kooli e-õppe keskkonda Microsoft Teams/Drive;
- teab veebipõhiste ühistöövahendite (nt Microsoft Teams/Drive) ja mobiilirakenduste võimalusi ja kasutab.
- Digisisu loomine

- Õpilane loob digitaalseid materjale, kasutades juhendaja abi;
 - õpilane oskab kasutada digitaalse kunsti töövahendeid (nt foto, video, digitaalgraafika);
 - sisu luues arvestab õpilane autoriõiguse ja intellektuaalomandi kaitse häid tavasid.
- Digiturvalisus
- Õpilane oskab heaperemehelikult kasutada talle antud IKT vahendit (tahvelarvuti/sülearvuti);
 - õpilane teab, et veebikeskkonnast failide allalaadimine (nt www.youtube.com) ning teiste autorite poolt tehtavate tööde esitamine on piraatlus;
 - õpilane teab veebikeskkonnas valitsevaid ohte nii iseendale kui ka teistele (sobimatute videote üleslaadimine, avalikult kirjutatud sobimatud tekstid, isikliku info jagamine teistega).
- Probleemilahendus
- Õpilane tuvastab ja lahendab iseseisvalt, kaasõpilaste või juhendaja abiga probleeme, mis tekivad, kui digivahendid, programmid või rakendused ei tööta.

9. KLASS

Tundide arv: 1 tund nädalas, 35 tundi õppeaastas

Õpieesmärgid

Põhikooli 9. klassi kunstiõpetuse õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid;
- kasutab erinevaid mõtlemis- ja tegutsemisviise nii loometegevuses kui ka igapäevases elus;
- analüüsib kunstiteoseid ja visuaalset keskkonda, kasutades põhikoolis omandatud ainealast terminoloogiat, ning põhjendab oma arvamust;
- märkab esemelise keskkonna ja visuaalse meedia esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- seostab omavahel kunsti ning kultuuri, ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut ning mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt; teadvustab kultuurilist mitmekesisust. Põhikooli lõpuks teadvustab kunsti rolli nii oma elus kui ka ühiskonnas ja orienteerub visuaalses keskkonnas.

Õppeaine kirjeldus

Kunstiõppe siht on omandada visuaalne haridus ning arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuv maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi aktiivse maailmavaate omaksvõttu ja ettevõtlikku ellusuhtumist.

- Aine õppimise osad on:
 - uurimine ja oma ideede arendamine;
 - väljendusvahendite loov rakendamine;
 - mõtestamine ja refleksioon.

Üldnimetatud õppimise osad on omavahel orgaaniliselt ja tihedalt põimunud – õpilase loova ning iseseisva mõtlemisoscuse arenemine ja uute teadmiste omandamine kinnistuvad praktilise loovtegevuse kaudu. Oskuste kujunemine on järjepidev protsess ja oma kogemustega seostatakse teadmisi nüüdisaegsest maailmast: kunstiajaloo ja tänapäeva kunsti sidemetest, ruumilise keskkonna disaini ja visuaalkultuuri arengusuundadest. Oluline on avastada ja luua seoseid teistes õppeainetes käsitletavate ajastute ja teemadega. Kunsti käsitletakse nii omaette väärtussüsteemi kui ka võtmehaigena ümbritseva elu mõtestamiseks, mõistmiseks ja tunnetamiseks. Nii ajaloo kui ka nüüdiskunsti mõistmisele annavad aluse õppekäigud muuseumidesse ja galeriidesse. Kunstiajaloo näidete valikul lähtutakse üldisematest teemadest ega taotle kronoloogilise ülevaate andmist. Peamine on luua sild mineviku ja nüüdisaja nähtuste vahel. Kõigi teemade käsitlemisel tuuakse võimalikult palju näiteid kunstist ja visuaalsest kultuurist Eestis.

Õpitulemused

9.klassi lõpetaja

- tunnetab ja arendab teadlikult oma kunstilaseid võimeid; loovülesannetes leiab erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi, esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid;
- kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid. Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid;
- tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid. Võrdleb eri ajastute kunsti näiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel;
- analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nendevahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus;
- kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle;

- teadvustab kunsti rolli ühiskonnas. Seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;
- mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis;
- tunneb erinevaid loodusvormide graafilise stilisatsiooni võtteid (stiliseerimine);
- tunneb assamblaaži valmistamise põhimõtteid;
- oskab kasutada erinevaid töömaterjale, -vahendeid, tehnikaid ning erinevaid kujundamis- ja kujutamiseviise eneseväljenduses;
- tunneb vormi-, värvi- kompositsiooni-, perspektiivi- ja kirjaõpetuse lihtsamaid reegleid;
- suudab iseseisvalt püstitada loomingulisi ülesandeid, leida nende lahendamise teed ja jõuda kvaliteetse lõppresultaadini;
- tunneb rahvakunsti ja -kultuuri ning oskab väärtustada nende osa kaasaegses kultuuripildis;
- tunneb vastavat kunstiajaloo osa ja on teinud kaasa praktilised tööd;
- on osa võtnud muuseumi ja/või näituse külastusest ja teinud vastava praktilise töö või uurimuse, essee, jne..

Õpisisu

- Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina. Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst. Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile. Sümbol kui sõnumikandja.
- Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstrahheerimine jne.
- Mitemesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).
- Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).
- Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus.
- Inimese ja ruumilise keskkonna suhted, disain kui probleemilahendus.
- Arhitektuur ja disain Eestis ning rahvusvahelised suundumused. Teksti ja pildi koosmõju graafilises disainis.
- Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted. Eesti kunsti suurkujud ja teosed.

- Erinevate kultuuride kunstiajaloo tuntumate teoste näiteid. Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad.
- Kunst peegeldamas ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut. Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö.

Õpitegevus

- Uurimuslikud ja loovad ülesanded, individuaalsed ja rühmatööd.
- Ideest ja eesmärgist lähtuvalt loovtööde materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine. Töö teostamine ja esitlemine. 3.
- Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.
- Muuseumide, näituste ja kunstisündmuste külastamine ja arutelud, ainealase terminoloogia kasutamine.
- Infootsing erinevatest teabeallikatest. Uurimuste ja visualiseeritud esitluste koostamine ja kujundamine.
- Mitmesuguste looduslike ja tehisobjektide ning keskkondade analüüsimine erinevatest vaatepunktidest. Omandatakse teoreetilisemal tasemel teadmisi kunsti nii märgilistest (sümbol) kui ka vormilistest (värv, valgus ja vari, perspektiiv, kompositsioon jne) väljendusvahenditest. Loomingulistes töödes katsetatakse uusi meediume ning väljundeid; seatakse järjest rohkem endale ise ülesandeid; mängitakse vormielementide ja väljendusvahenditega teose isikupära ning sõnumi huvides. Teadlikumalt võetakse eeskujuks kunstiteoseid ja -stiile, analüüsitakse teoseid ning otsitakse visuaalset ja verbaalset infot. Kunsti käsitletakse visuaalse ning sotsiaalse keskkonna osana. Kunst kui õppeaine on oma olemuselt mittelineaarne, õppesisu punkte käsitletakse õppes omavahel tihedalt põimunult. Nende võimalike kombinatsioonide lõputu arv eeldab õpetaja loovust ja teadlikkust valikute tegemisel.

Läbivad teemad

- Kujutamise- ja vormiõpetus:
 - Inimese kujutamine – karakter, karikatuur ja sarz.
 - Krokii. Inimese, looduse ja tehisvormide stiliseerimine, deformeerimine (20.saj. kunsti põhjal näit. kubism).
 - Visandamine naturist.
- Värv- kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus:
 - Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad ja tasakaal.
 - Värvide optiline segunemine.
 - Värvimodulatsioon.

- Abstraktne kompositsioon (geomeetriline ja vabakompositsioon).
- Perspektiiv – joonperspektiiv kahe koondpunktiga.
- Ruumiillusioonid.
- OP-kunst.
- Disain ja kirjaõpetus:
 - Keskkonnakujundamine sise- ja välisruumis.
 - Kombinatorika ruumis ja tasapinnal erinevatest materjalidest.
 - Moodul.
 - Teksti kujundamine (märk ja sümbol, graffiti).
- Vestlused kunstist:
 - Kunstiliigid ja žanrid.
- Tegevuskunst (happening, performance).
- Massikunst (film, video, reklaam).
- Eesti rahvakunsti seosed teiste rahvaste etnograafilise kunstiga.

Õppeainetevahelised seosed.

- Tehnikad ja materjalid:
 - Skulptuur – modelleerimine ja konstrueerimine erinevatest materjalidest (pappjeemaššee, papp, traat, plastiliin, savi jne.).
 - Installatsioon.
 - Maal – maalimine spontaanselt ja kavandi alusel.
 - Assamblaaz.
 - Graafika – joonistamine grafiit-, söe, sangviini ja kriidiga, tuššiga sule ja pintsliga. Paljundusgraafika (linoollõige).
- Kunstiajalugu:
 - Klassitsism: (prakt. tööd: trjumfikaar, trofeekimp),
 - Romantism,
 - Realism, (prakt. tööd: romantilisele ja realistlikule jutukesele illustratsioonid),
 - Impressionism,
 - postimpressionism: (impressionistlik postkaart, kuulsa kunstniku töö jäljendamine).
- Muuseumi või näituse külastus:

- Üks kord õppeaasta jooksul külastatakse muuseumi ja/või näitust ja teostatakse praktiline töö või uurimus, essee jne..
- Digitaalsed tehnikad: animatsiooni, video ja foto ühisprojekt, paaris- või grupitööna.

Kasutatav kirjandus

Tähelepanu! Valmis olla! Kunst! Õpetajaraamat. Õpilaseraamat K. Laanemäe, A. Lüsi, J. Tšekulajeva, A. Purre 2011
 Disainispikker Õpetajaraamat. Õpilaseraamat M. Rehepapp 2012
 Joonistamine. Nägemise kool. U. Linke 1998
 Joonistamise ja maalimise õpik. O. Raunam 1963
 Laste kunstiraamat. Fiona Watt 2001 Maali ja joonista. Judy Martin 1998
 Kunstileksikon. 2000, 2001
 Kunstiõpetuse tööraamat 7. klassile. I. Raudsepp 2003
 Laisulega kirjutatud alfabeete. Paul Luthein 1977
 Kirjakunsti abc. Laisule kirjad. Villu Tootsi 1968
 Kaunis kiri.
 Kirjaõpik 7.-9.klassile. Jüri Mäemat 2006
 Joonistan inimest 4.-9.klassile Indrek Raudsepp 2006
 Kunstiraamat noortele. Tiiu Viirand 1982
 Kunstilugu koolidele. Lauri Leesi 2003
 Kuna ilmub palju uusi ja huvitavaid kunsti ja -tehnikate raamatuid, siis õppetöö ajal kasutatud raamatute ja õppekirjanduse valik on suurem ja vaheldub pidevalt.

Digipädevused

- Info- ja andmekirjaoskus
- Õpilane oskab iseseisvalt võtmesõnu kasutades leida otsingumootoriga vajalikke teabeallikaid (Google otsing, Pinterest, YouTube, Vimeo), sirvib neid ning valib leitu hulgast sobivaid digitaalseid materjale.
- Suhtlus ja koostöö digikeskkonnas
- Õpilane oskab oma loodud digitaalset materjali teistega jagada (nt e-mail'i kasutamine);
- õpilane kasutab eesmärgipäraselt kooli e-õppe keskkonda Microsoft Teams/Drive;
- teab veebipõhiste ühistöövahendite (nt Microsoft Teams/Drive) ja mobiilirakenduste võimalusi ja kasutab.
- Digisisu loomine
- Õpilane loob digitaalseid materjale, kasutades juhendaja abi;
- õpilane oskab kasutada digitaalse kunsti töövahendeid (nt foto, video, digitaalgraafika);
- sisu luues arvestab õpilane autoriõiguse ja intellektuaalomandi kaitse häid tavasid.
- Digiturvalisus

- Õpilane oskab heaperemehelikult kasutada talle antud IKT vahendit (tahvelarvuti/sülearvuti);
 - õpilane teab, et veebikeskkonnast failide allalaadimine (nt www.youtube.com) ning teiste autorite poolt tehtavate tööde esitamine on piraatlus;
 - õpilane teab veebikeskkonnas valitsevaid ohte nii iseendale kui ka teistele (sobimatute videote üleslaadimine, avalikult kirjutatud sobimatud tekstid, isikliku info jagamine teistega).
- Probleemilahendus
- Õpilane tuvastab ja lahendab iseseisvalt, kaasõpilaste või juhendaja abiga probleeme, mis tekivad, kui digivahendid, programmid või rakendused ei tööta.